

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve
 Egy évre 10 frt.—kr.
 Fél évre 5 —
 Negyed évre 2 — 50.
Egyes szám 5 kr.
 A lap szellemi részét illető minden közlemény (póciat, Veregy-bás földrajzi, a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.)
 Előfizethető helyben
 TELEGGI K. LAJOS és IG. CSÁTHY KÁROLY Könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE Könyvnyomdájában a postahivatalok után.

Hirdetési díj:
 Nagy hasábol petti sorát 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többhalmi hirdetések alk. szerinti a legolcsóbb árértéknek felel.
 Bélyegdíj minden kiadás beletáért 20 kr.
 „Nyitlér”-ben megjelenő közlemény minden petti sora 20 kr.
 Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, KUTASI I. Könyvnyomdájában, valamint ZICHERMAN II. Közv. Irodájában is.
 Név nélkül vagy bérmentlenül beküldött kéziratok nem vésitnek figyelembe.
 Kéziratok vissza nem adatkak.

Utolsó árkelet		
pérz	árú	
50	120.25	120.75
50	101.20	101.45
50	98.25	98.75
50	100.—	101.—
50	101.—	101.50
40	98.—	98.20
40	91.25	91.55
40	101.75	102.25
40	101.50	102.—
40	99.—	99.50
40	100.—	100.50
50	98.75	99.25
50	97.75	98.25
50	94.75	95.25
50	—	—
50	—	—
50	91.50	92.—
50	117.—	117.50
50	124.50	125.50
50	—	—
50	94.50	95.—
50	93.—	93.50
50	96.75	97.50
50	96.—	96.75
50	112.50	113.50
50	92.30	92.80
50	97.—	97.50
50	93.75	94.25
50	—	—
50	119.25	120.25
50	—	—
50	101.75	102.25
50	103.25	103.75
50	—	—
50	97.25	98.—
50	173.50	174.50
50	17.50	18.50
50	38.50	39.50
50	6.30	6.60
50	12.—	12.50
50	5.66	5.69
50	5.65	5.68
50	9.49	9.52
50	9.49	9.52
50	—	—
50	58.35	58.45
50	11.65	11.67
50	58.35	58.55
50	98.50	98.60
50	47.40	47.50
50	47.30	47.40
50	—	—
50	47.40	47.50
50	47.45	47.50
50	119.70	119.95
50	—	—
50	—	—

PPANA
 Egyes sikerrel használtatik
 tések
 onör repedvény, a fej és szá-
 agydag, a lábizzadás ellen.
 kik a kereskedelemben forgó
 dő világosan Berger kátrány-
szappana
 memu hatástalan utazásoktól
 avoltására, gyermekeknek is,
 Kátrány-szappana mely 35°
AZÁR 7 sz.
vadra
női cikkeit
kat
 ezdve a leg-
 égitő választékot tart
 észre.

„Siessen — herceg!“ III.

(K.) Ha Európa helyzetét latolgatjuk és mérlegeljük a több mint egy évtized óta folyvást hatványozásnak örvendő fegyverekkel spekkelt, békének gunyolt helyzetét; és ha most a berlini congressuson kötött örök béke határozatai után, több nagyhatalmasság sietett addigi birodalma határait a keleten megnagyobbítani; akkor nem lehet fel nem kiáltanunk, hogy hát Ausztria miért siet a bosnyákok zsákutcájába? minek akar ő ott még ezután egy katolikus szláv-császárságot teremteni? (A mely — n. b. — még nem is egészen bizonyos, hogy fog-e sikerülni.) Ausztria is nagyhatalom a maga egy milliót meghaladó, jól felszerelt és begyakorlott hadseregével, tehát vegye át Lengyelországot, mely által hatalmas nemesak növekednek, de erősbülne is, és ezeket még a t-holizálni sem kellenék; merje már egyszer negyedszáz év óta is a kezdeményezés nehéz szerepét kezébe venni s ne csak azt igyekezze drága vér és pénz után elfoglalni, a mit más hatalmasságok csak azért hagytak ott, hogy annál inkább legyen majd ok egy Ausztria ellen indítandó háborura! Mert eddig csak azt látták Ausztriától, hogy az ő hadserege szokott lecskét adni . . . a gyors hátrálásban a többi európai államok seregeinek.
 Ott van Lengyelország, és ezen ország népe szívesen is fogadná Ausztriát azon mostani uralkodója helyett, ki az emberi és nép jogokat lábál tiporja s ki előtt nem szent még az emberiség keblében fogamzott vallás szentsége sem!

Ez lenne Ausztria nagy hatalmi állásához méltó fellépés és ekkor számíthatna a népek millióinak tőrtelhen támogatására is, így lenne sikerrel koronázott fáradsága, még azon esetben is, ha egy »secundogeniturát« alakítana is fel annak trónjára, de nem Novi-Bazár, vagy épen Szaloniki, mert ott vajmi hamar hajótörést fog szenvedni negyedszázados házi politikája, ott nem a hűségéről világszerte ösmert Magyarországot fogja találni, hanem az alattomos, de egységes orosz császár politikája által már jó előre alá aknázott, ezerféle nemzetiségből összetákolts népségeket, melyek közül bizony egy sem siet Ausztriának hódolni, még akkor sem, ha azok vezetőit több éveken át előre felpénzeltük, mint például Boszniát? De már csak vallási szempontból sem vonzódik Ausztriához, és igen természetes, hogy hibe sem lenne s o h a!

Tehát Lengyelország felé, mert csakis ekkor lenne Ausztria nagyhatalom, mivel ekkor lenne egész Európára kiható és jó hatással; ekkor még az angol parlamentben sem mondatnának Ausztriára az eddig hallott, nem épen hízogó megjegyzések, mert ekkor az osztrák császár és magyar király ajkairól lesnék Európa nagy követői a béke, vagy háboru szavát, mivel ekkor az övé lenne az európai fejedelmi tanácskozásban legnyomatékosabb — sőt döntő — szó is. Mert ezen lépésével áldást hozna magára Európára is, mivel ekkor erősen visszatérhetné, a most ugy Ausztriát, mint az egész Európát fenyegető Oroszország kapzsi hatalmát; és csakis ennek utána lehetne szó arról is hogy lejjebb szállítsassanak a már alig elviselhető fegyverek millióit. De addig minden e téren elhangzott szó nem egyéb üres hangnál és hiu ábrándnál.

Ósmerve Európa népeinek elismerő jogerzetét, azt állíthatni, hogy Ausztria ezen utján — az oroszot kivéve — valamennyi többi hatalmasság által pártoltatnék, meglehet, hogy eleinte közvetve, de az első győzelmes lépés után azonnal lenne a győzőnek nyíltan is szövetségese, mert hát az már ugy szokott lenni, egyesek között épen ugy, mint az államok között is. És

épen azért nem Ausztriához illő politika az, hogy magát drága vér- és pénzáldozatok árán is törbe fogatta a maga szemfájós diplomatáinak rövid látása miatt!

Vagy nem okult már Andrassynek Boszniába zene-szóval való bevonulásán, melynek annyi áldozatai között most ki-sérték sirba a király legjobb és legvittebb tábornokát, és ifjúkori barátjait; hát Novi-Bazár után hogy megyen Szalonikba? vagy van még egy újonnan felmerült Tegedhoffja Ausztriának? Es van-e oly tengeri hadereje, mely megbírná odaszorult seregét védeni azon a már most is ott cirkláló török görög és orosz hadihajókkal szemben? . . . Nem lenne szabad a külügyek vezetésével megbízott embereknek szemelőt tévesztendő azt, hogy ha nehéz feladat egy foglalni se regnek az ellenség földjén megállhatni, akkor az örökösen mozgó tenger játszi hullámai között és felett — még bizonytalanabb a helyzete; azt pedig, hogy Ausztria a vízen nem nagyhatalom, ma már az oskolás gyermek is tudja.

Nem jó tehát oda vágyani, a hol nem csak az emberek, de még az elemek is könnyen ellenük fordulhatnak, azért hát ha már Ausztria is megakarja szegni a berlini örökbéket hirdető egyezményt, akkor ne a közsiklák között és a tenger fenékén keressen birodalmának határnagyobbítást, hanem oda siessen, a hol a vallásától megfosztott nép tárkarokkál várja, — de ezzel tartozik Ausztria Szobieski János király, mint Bécs felszabadítója emlékének is.

Ezen novi-bazári séta lesz aztán amaz orvosi rendelvény legnehezebben elnyelhető labdacsa, a melynek siettetésére a vasember oly véletlenül lett felhíva, mert annyit már beláttak Berlinben, hogy a francziákat felhíltetni nem oly könnyű dolog; most hát készített a népesedeményt hozandó labdacsokat Calice báróval a szultán előtt azon nagyhatalomhoz nem illő . . . r i m á n k o d ó fenyegetéssel »hogy ha Bolgárországban és Szerbiában valami más állapot jelentkeznék, akkor Ausztria és Magyarország saját érdekeinek (?) megvédése tekintetéből, ő a Középtenger partvidékén rendszabályokhoz nyulni lenne kénytelen! Hát csak tessék! most már ez lesza frázis! Ha a török szultán megtűri, hogy az önálló és tőle független Szerbia királya, vagy épen Bolgárországgal disponáló minden oroszok czárja utján valami megmozdul — hát azért tételessék felelőssé a török szultán! Így akarja most Ausztria megvédeni az ő és Magyarország érdekeit a Középtenger partjain, még pedig a mások belügyeibe nem avatkozó török szultán ellenében! Furcsa politika! Hát miért nem lépett Ausztria is fel 1877-ben a Pruton átkelő czár ellen? Ekkor lett volna annak komoly értelme, de most bizony nevétségnek látszanék, ha nem lenne oly nagy áldozattal összekötve ezen vaksággal megvert politikai felfogás. No de had usson — ha bir még — nem törődve népeinek keserű átkaival és usson tovább, ha nem tanult 1859. és 1866-ban és elszalasztani engedte az 1877-ben kínálkozó legjobb és biztosabb alkalmat, egy hálgyog szemű süldő diplomata rövid látásáért!

— Az idealizmus lehet szép erény a magánéletben, ilik a papi palást kegyes viselőjéhez, a kinek az életből annyit szabad látnia, a mennyt a kereszt árnyéka elfödöz; ilik a szép lányhoz, a kinek feladata majdan gyermekei lelkében eszményi fényvel enyhíteni a való élet zord sötétségét; hirdesse azt az író, a költő, a midőn szívből szól a hivekhez és értjük, ha hirdeti az aggastyán, a ki már leszámolt a mulékony élet számításával s reményét már csak a jövő, ideális világra építi. Csak egyben nincs helye az idealizmusnak, csak egyben káros, egyben szolgál gunyjául sőt kárhözatalú épen annak, a mi után az idealista lohol: és pedig a politikában. — A gyakorlati életnek ily féreértése,

ezen igen szép, igen nagy — azonban czélhoz nem vezető idealizmus nyilatkozott Irányi Dániel keddi beszédében, a melyben nem csupán engesztelékenységre buzdít a horvátok irányában, de — egyenesen elvetvén vezér-társának, Helfy Ignácznak a függ. párt által támogatott hat javaslatát — helyeslőleg nyilatkozik Tisza Kálmánnak eljárásáról s akkor, a midőn a nemzet egyetértelműleg itéli el ezen hazaelenes merényletet, a Tisza Kálmán s a kormány párt határozati javaslatát fogadja el. — Valóban nagy csapás a függetlenségi eszme párhívveire, hogy ily döntő csatákban a függetlenségi eszme legnagyobb ellenének, a Tisza Kálmán malmára hajtvet: egyszer a párt legtekintélyesebb közlönye, az „Egyetértés“, most pedig Irányi Dániel, a kinek ezt a sajtóságos magaviseletét megelőző s a csángó-ügyben való felszólalása — ezen valóban humanisztikus és valóban ellenzékeni lépés — csak annál kirívóbbá teszi. Vajon nem tudják Tisza Kálmánnak a függ. pártban levő hívei (!), hogy a trón számolyan mily kényelmes helyet szorítanak ezen kárhözatos kormány-politika legfőbb augurjának, midőn azon bizonyítványt szolgáltatják ki, hogy imé — Tisza még a „szélsőbálnak“ is imponál? Vajon mi értéke van annak a sok frázisnak, melyekben Tiszát oly sokszor támadták meg, ha válságos helyzetekben ugy támogatják, mint akár a „Nemzet“ és Móríc Pál? Vajon nem sugja-e Irányi Dánielnek a maga máskor oly tisztelretreméltó idealizmusa, hogy ily esetekben, — midőn a párt csüggedése szent eszmék kárával járhat — a hallgatás, vissza-huzódás az, a mi illő és helyeaval? Vagy helyes az, hogy egy ellenzékeni vezéregyiség támogatja a kormány ferfiát oly zavarokban, a melyekethiszen ő maga idézett elő, hogy egy uralkodói érdek javára intézhesse el? Hiszen magában a kormány kebelében akadt Tiszának czáfolója: mert a míg Tisza a horvátok ártatlanságát azáltal igyekszik megvilágítani, hogy a magyar feliratok ok nélkül és alkalmatlan időben helyeztetek fel, Szapáry azzal vágott vissza, hogy nem igaz, mert más helyeken régóta vannak ott magyar czimerek! Ő jogosan tett — Tisza gyáván. Es Irányi, épen Irányi veszi fel, a mit Szapáry eldobott! Es ha Irányi látja — mert látnia kell — hogy a horvát dolgok forrása mélyebb, köv. tkezményeik továbbra hatók, — hogy hiheti, miszerint ezek megakadályozását engedékenységgel értenék el? Nem jószívűség ez, hanem gyöngeség! Istjen meitsen az olyan joembertől, a ki nem képes hasznosszigorra: annak a kezégyében tönkre megy minden, azon kifog mindenki. Mi pedig elolvassuk százzsor is az Irányi Dániel beszédét — és bámulunk — és nem értjük!

— Országgyűlés. A horvát-ügy feletti vita szerdán befejeztetett a képviselőházban. Szóltak a függ. pártból Csanády Sándor, Herman Ottó, Hoitsy Pál, Füzesséry Géza és Helfy Ignác, — ez utóbbi mint indítványozó zárbeszéd jogával élve. Csanády ma is beadta Tisza Kálmánnak a szokásos labdacsokat sőt az egyházi és politikai téren egyaránt hitehagyott »na k« nyilatvátotta. Szóltott „Ausztria“, Bécs és a közösügy ellen“, mely szerinte is káros, veszélyes, sőt átkos. Némi derűtséget okozott Csanády, midőn egy közbeszólo „oh“-jára azt felelé, hogy „hiába óbogat a képviselő ur!“ — Gróf Szapáry pénzügyminiszternek adatokkal illusztrált beszéde ma is mély benyomást tett. Polyt kételyei ellenében a többi közt utalt a pénzügyminiszter arra, hogy például Petrovozslo községi Horvátországban 320 százalék községi pótdátót fizet; 600 frt állami és vagy 2000 frt községi adót. Valóságos szörnyűköddéssel fogadta a ház ez adatot és a hasonlót. Szilágyi Dezso szintén a zárszó jogával élt: fényes beszédének legérdemesebb része az, melyben a magyar álláspontot Polyt t t a l, illetőleg a nemzetiségekkel szemben fejtegette. — Végül a kormány határozati javaslatával s Tisza Kálmán beszédével foglalkozik Igy szólt: A kormány már 1880 óta tudja a deiraudatiókat. Pedig a törvény megengedi azt, hogy a közös kormány befolyást gyakoroljon saját rendeletei teljesítésére A kormány azonban gondoskodott a czimerek terjesztéséről, de nem a

defraudatiók meggátlásáról. A miniszterelnök azt mondta, hogy a czimerkérdés megoldása szükséges, mert feltétele a rendes állapot visszaidezésének. Mert Horvátországban rendet csak ugy lehet helyreállítani, ha a levéltét az országgyűlés határozza el. Azonfelül különbséget tesz az erely és makacság között s makacságnak tekinti, ha feliratlan czimerek akasztanak ki. A makacság azonban egy megrögzött hibához való ragaszkodás. Ha már most ilyenmi a feliratlan czimerek kifüggesztése, mit gondolt a miniszterelnök a pénzügyminiszter első elhatározásánál? (Derűtséggel lairól.)

E részlet az ellenzéken élénk tetszést támasztott.

Következett a névszerinti szavazás. Tisza Kálmán határozati javaslatát mellett szavazott 187, ellene szavazott 105, távol volt 152 képviselő. E szerint Tisza Kálmán határozati javaslat 82 szótöbbséggel elfogadtatott, — a horvátok nélkül, kik távol voltak.

Ezzel az ülés véget ért és véget hazánk parlamentarizmusának egyik legszomorubb epizódjai következményeit megfogja teremni.

— Egyházi gyűlések. Az erdélyi gyulafehérvári kath. státusgyűlés szombaton megnyílt, fél tizenegy órakor nyitotta meg a püspök nagyszabásu beszéddel. Beszédében a kormánynak, az orsz. képviselőnek, továbbá a középiskolai törvénynek közölni az erdélyi rom. kath. iskolák megvédelmezését. A verifikáló bizottság jelentti, hogy a gyűlésnek 136 tagja van jelen. Gyergyó Sz. Miklós világi képviselője helyett egyházi küldött. Kivételesen ez is igazoltatott.

Ezen vita közben egy Fodor József nevű fiatal pap, a „Közművelődés“ című zuglap szerkesztője tett egy bamba indítványt.

Azt mondja ugyanis, hogy miután Ugron Gábor a képviselőházban, midőn a katolikus papok kérvénye tárgyalatott, olyan beszédet tartott, mely a katolikus hitelvektől eltér: a státusgyűlésből zarassék ki. Természetesen nem fogadták el. A z á g. h i t v. e. v. e. g. y. h. a z e g y e t e m e s g y ű l é s é n e k t e g n a p i e l s ő n a p j a n a D e á k - t é r i e v a n g. épület nagytérmet az egyes egyházkerületek képviselői nagyrészen megtöltötték. Az ülés, mely részben tantgyi kérdésekkel, részben pedig a tót lelkészek a tót hirlapokban folytatott panszlavisztikus üzemelvel foglalkozott, igen érdekes volt. A panszláv vita mindugyobb merveket öltött, s azok a leleplezések, a melyeket Szentiványi, a duaninenni kerület felügyelője tett, megdöbbenetett a gyűlés összes tagjait. Szentiványi határozottan kimondta, hogy a helyi viszonyoknál fogva az egyház nem lesz képes a tót papok panszlavisztikus üzemelt meggátlolni, s hogy szerinte sokkal helyesebb volna, ha a belügyminiszter nem az egyházat hívná fel a felmerült ügy elintézésére, hanem alkalmazná a törvények szigoru rendelkezéseit. A gyűlés miandamellott mellőzte Szentiványi indítványát s az ügyet elintézés és jelentéstétel végett kiadta a dunaiinenni szuperintendenciának.

KARCZOLATOK.
 (155 magyar. — A napidíjjak. — Minden lehetséges. 155, mond sz á z ö t v e n ö t képviselő hiányzott a horvát ügyben való szavazáskor a parlamentből.

Vajon találhatnánk-e még 155 magyar embert széles-e hazában, a kit a horvát-ügy ne érdekelne?

Vagy nem is az érdeklődés, hanem valami érdek volt az, a mit a magyar parlament egyharmadát visszatartja akkor, mikor a nemzetnek egyik legvitalisabb érdeke forog szőnyegen?

Kezdjük átlátni, hogy nem csupán a horvát képviselők, de neha bizony a magyarok sem érdemlik meg a napidíjját!

De hát — mégis csak keresztül ment a híres határozati javaslat.

Omnia jam ferit, ferique posse negabam. Minden megtörtént, a minek megtörtént lehetetlennek tartottuk! Vagy talán Heinevel beszéljünk?

Először hajh! elcsüggedtem, S hittem — minden oca van! Hanem azért átaléltam, Csak ne kérdjétek — h o g y a n ?

Vagy utóljára is a magyar népdal lesz csuffátéve, és a zsidó már „kecskén is fog szántani“, „a nyulból jáger lesz“ és „krinolinból hözen tráger.“

Minden lehetséges most már, hogy a horvátkérdésben győzött Tisza Kálmán! Gili Balázs.

Luther-ünnepélyek.

II.

(Z-s.) Legjobb antikimagslik Luther a haladás és általános művelődés terén szerzett érdemei által. Egy új aeratnyit meg az emberiség életében. Valóban az új korszakot tőle és Zwinglitől, vagyis a reformációtól számlíthatjuk egyedül helyesen. Ehez Amerika fölfedeztetése kevesebb igényt tud felmutatni. A reformatio egy óriás mérvű forradalom volt; az emberiség történelmében oly nagy fontosságú esemény, melyet fenségességben és korszakot alkotó képességben csakis Jézus-Krisztus születése és élete mul felül. Minden többi eltörpül mellette. A ki ósmeri a 16. század előtti idót, az akkori állapotokat, az kénytelen beismerni, hogy a reformációval a világosság korszaka derült föl a sötétség után, hogy Luther, Zwingli, Kálvin megváltoztatták a világrend alakját és törvényeit, jobban mondva a világ folyásának kerekait, melyeket a csökönös századok lekötöttek, roppant munkával újra mozgásba hozták s előtők megnyitották az utat, melyen a Megváltó és apostolok azokat megindították. És ezzel új alakot öltött magára a világrend. Valóban Lutherben és reformátor társaiban az emberi nagyság, erő és tehetség legmagasabb fokot érte el. A hit újítás az emberiség világtörténelmet alkotó részét, két rengeteg táborra szakította. Egyik előre kívánt törni, a másik inkább ragaszkodott a régihez. Amaz erősödött, terjedt a világ minden részében, emez gyöngült és mindszűkebb tere szorult. Amaz a protestantizmus ez a catholicismus. Az új egyház csodaszertűn rohamos fejlődése előbb feltékenyítette a régit, majd versenye kényserítette. Itt jelentkezik a reformatio elvitáztatatlan roppant érdeme. A catholicismus ki ragadta mindent elől mozdulatlanágából, az egész emberiség megszibadt ereibe helyrehozta a tevékeny vérkeringést. — Föltámasztotta a már kihalt erkölcsösseget, mindenféle népiszkolákat állított föl; a nemzeti nyelvnek létjogot adott a vallásban; a nemzeti irodalmat a könyvek könyvének a nép nyelvére lefordításával a lehető legzszelebb alapra fektette. A catholicismus kénytelen volt többekévesébe a protestantizmus által követett irányban haladni. Azt hisszük nincs oka megbánni, hogy a protestantizmus e nehéz küzdelemre szorította, és a merev, rideg conservatismussal többször szakítania kellett. Mert majd minden intézkedése majd minden vívmánya, melyet a tridentini zsinat óta tett és elért és melyre büszkeséggel tekint, azon hatalom és életentartási ösztönből történt, melyet a protestantizmus végcsapással fenyegetett és azon verseny hozta létre, melyet a reformatio kikerülhetetlenné tett.

Az egyetemes emberiség — vallástekintet nélkül — gondviselésnek örök hála mértő fenséges ajándékát áldhatja a reformatióban, melynek hivatása nem csupán az egyoldalú vallásjavítás volt. Hogy a reformatio megfelelt-e ezen roppant feladatnak, azt nem mi mondjuk meg, hanem ennek nagyszerű következményei. Az utolsó szót pedig Lutherről megemlekezésünkkel Pressensenek, a híres katholicus francia hittudósának engedjük át, ki idevonatkozólag a „Journal des Debats”-ban a következő jellemző nyilatkozatot tette: „A Luther-ünnepély minden irányban a legáltalánosabb rokonszenveket keltheti. Nem csak nemzeti jellege van, ám-

bár Luther első sorban Németország — őt lehet Németország 16. századbeli eszményi képviselőjének tekinteni, de azért az egész emberiség is, mint egyik legdicőségesebb fia, kit az isten kegyelméből való egyetlen igaz királyi korona díszít, a fenkölt erkölcsösség koronája, mely egy egész nemzedék előtt ragyog és sugarait messze küldi azon ország határain, melyben bölcsője állott.”

— Külföldi hírek. — A párisi „Galouis” azt a sensatiós hirt közli, hogy Ferry találkozik kívánt Bismarck herceggel és hogy a német kancellár október 19-ét tüzte ki a találkozás napjával. Az alkudozás tárgyát a lefegyverzés fogja képezni. — Megerősítést nyer az a hír, hogy Camperon tábornok nevezetik ki francia hadügyminiszterre.

— Varró iskola. A debreczeni ev. ref. egyház leánynevelő intézetében az 1882/3 iskolai év kezdetén egy varró osztályt szervezett oly lánykák részére, kik elemi iskolai tanulmányukat elvegeztes, csak a női kezi munkából oktatásnak folytonos nevelő gondozás mellett bővebb oktatást nyerni, mint a mennyit a mindennapi iskola adhat.

Volt ezen osztálynak 10 növendéke. Ezek közül heten tanulták a fehéreművészi ruhavarrást egész iskolai éven. Ezek a női kezi munka ezen nemét oly mértékben tették sajátukká, hogy nem csak maguk részére, de a család bármely nő tagjának képesek önmaguk által vett mérték után testre illő, szabályos ruhát, — fehéreművészi pedig a férfiak részére is, készítenek. — Minden se ítség nélkül készítenek.

Hogy a lányaink a kezimunka bármely nemében, szakszerű és módszeres oktatásban minél többet részesülhessenek: az egyház ezen iskolai évre is megnyitotta a varró osztályt úgy szervezte, hogy ebbe minden olyan leány, ki a mindennapi elemi iskolába járni nem köteles, beírhessen.

Az érdekelt szülők kellő tájékozása végett szükségesnek látjuk megemlíteni, hogy a varró osztályban lehet horgolni, kötni, hallóznai, hímezni s varrni tanulni. A varrást a kifejtett leányok gépen végzik. Mindig hasznára való munkákat dolgoznak a szülők által választott, vagy a tanítónő által ajánlott minták szerint. A diszmunkák siucsenek kizárva.

Minden szüle, családi körülményeihez képest, leányát a női kezimunka nemek közül taníttathatja arra, mire leányának kiváló hajlama, vagy legnagyobb szükségére van; azaz aki akar, csak hímezni tanul; aki akar, csak fehéreművészt vagy ruhát varr. Aki pedig két évet tölt a varró osztályban, az a felsorolt női kezimunka mindenik neméből oly alapos oktatást nyer, hogy kezimunkája után megélhet.

A varró osztály tanítója Kovács Lúiz a urnó, aki a női kezimunka tanításmódját Budapestben a nőegylet női ipartanodájában sajátította el s abból országosan érvényes oklevelet érdemelt.

November s december hónapokban diszmunkákat készítenek karácsonyi s új évi ajándékokul.

A szakszerű oktatás és a kellő felügyelet ellenőrzésére az iskolaszékek kebeleből külön bizottságot alkotott.

A beiratás a nevelőintézetben — Czegléd utca 2569 — az igazgatónál történik. A félévi tanítási díj 16 frt., a beirás alkalmával előre fizetendő. Ezeket az érdekelt szülők figyelmébe tisztelttel ajánlja az igazgatóság.

Helyi hírek.

* Személyi hír. Vályi János, a tiszántúli egyházközség főgondnoka, városunkban időzik, s innen Szegedre utazik, hol az ő felsége előtt tisztelgő egyházközségi bizottsággal jelen lesz az ünnepélyeken.

* Az árva sorsa. Nem olyan kétségbe ejtő még sem, mint a minőnek hihetni a mai realis világban. Tegnapi lapunkban emlékeztünk meg egy szegény kis árváról s ma már negyven is jelentkeztek, hogy hajlandók őt fel fogadni. Ezek: Jenei József, egyházközségi pénztárnok és földbírtokos, Nagy kezygyáros, Vitérus Sándor és Lepies J. derék polgártársaink. Múltó, hogy elismeréssel említsük fel neveiket. Az árvával pedig közölni e nem remél szerezését.

* Színház. „Donna Juanita” — ez a vidám operette — tegnap a szüreték által kis számúvá leszállított közönség nézte végig. Németh József, Kis Mihály, Horváth Arnold és Nyilassi urak nagy tetszés mellett játszották s kivált Kiss urnak és Orle y Flóra k. a-nak gyermek-jelenete sikerült. Váczy Vilma a vén táncosnőt szokott humorával játszotta — Halmainé asszony ez este — úgy látszik — nem volt kellően disponálva.

* Tisztelgés a király előtt. O felsége előtt, Szegeden időzése alatt tisztelgő küldött-ségek fognak megjelenni s ezek közt 6-ik helyen fogadja ő felsége a tiszántúli egyházközséget, melytől Révész Bálint kir. tanácsos és püspök, és Vályi János főgondnok urak vezetnek.

* Honvédok gyűlése. Az 1848-49-ki debreczeni honvéd-egylet f. évi október hó 14-én délelőlt 10 órakor a gróf Degenfeld házában, — Szechenyi utca szegeletén — közgyűlést tart. A tagok minél számosabb megjelenésre keretnek.

* Elemi iskoláink rendezése, egy segéd-tanítónő alkalmazása s folyó ügyek elintézése tárgyában a ref. egyház iskolaszékek holnap délután ülést tart, melyre figyelemztetjük a tagok figyelmét.

* Temetés. Dr. Várady Antal, a korán elhunyt tehetséges ifjú ügyvéd, ma lett eltemetve, a kártársak, barátok és ismerősök nagy részvéte mellett. Nyugodjék békevel a derék ifjú!

* Letartóztatás. Egy másfél év előtt itt állomásozott honvéd huszár századostól, akkori cselédje, több értékes arany és ezüst neműt eltolvajolt s ezzel megszökött. A megindított körözés semmi nyomra nem vezetett eddig, de tegnap este a megkötösített százados egyik hasonrangú bajtársa, felismerni gondolta egy az utcán sétáló nőben a tolvajjal gyanúsított cselédet s a kapitánysághoz kísértette. Ma aztán kiderült a tévedés, de arra még is jó volt, hogy e nő ismerőse a gyanúsított nőnek s hihetőleg nyomra vezet a rendőrséget.

* Halálozás. A roncsoló toroklobnak ismét áldozata lett egy 2 éves kis fiú. Csicsó Lajos helybeli kereskedő János nevű kis fia, ki két és fél nap kiülődés után áldozata lón a

gyilkos betegségnek. Temetése ma délután ment végbe. Pihenjen csendesen!

* Kinevezés. Virág József ügyészségi díjnok, a helybeli kir. ügyészséghez iroknak lett kinevezve.

* Az örmellekről nem szabad hazaszállítani semmiféle venyigét, vagy szőlőt. Erre nézve szigorú rendelet adatott ki, mely városzerte közzétetik. Oka ennek az, hogy a filokszera ne hoztassék be városunkba.

* Adományozás. Egy szegény asszony számára, gyűjtés van rendezve városunkban. Özy. Kocz Lajosné asszony egy téli ruhára való szövetet adományozott számára a kapitányi hivatal utján.

* Egy tanügyi lap megjelenéséről tettünk említést lapunk tegnapi számában. Újabb értesüléseink szerint, ez úgymen még e hó 25-én lesz újabb értekezlet s a „Protestans Népiskolai Lap” személyzete fölött, ekkor lesz végleges intézkedés.

* A tréfa vága. Mintegy három hóval ezelőtt fiatal emberek mentek ki a gúti erdőre a Debreczen és a Gut közt közlekedő vasuton. Az utazók egyike, Fogarassy István nevű az emberitől szeszől sokkal többet bevett, mint amennyit kellett volna s tréfalokozni kezdett társaival, kik a nyitott kocsiiban lebecsátott lábbal ültek. Menev nevű fiatal ember egyszer csak azt érezte, hogy hátulról valaki erősen meglökte, minek következtében — ittás is levén — leesett s a vonat bal karját ő szszörtte. A sérült kart le kellett vágni. A szerencsétlen ember, ki egész életére nyomorekka van teve, bevádolta Fogarassyt a helybeli m. kir. törvényszéknel, de ez bizonyítékok elégtelensége folytán a vádlottat fölmentette.

* Vad pulyka. Már tudniillik nem fájára nézve volt a megéneklendő pulyka vad, hanem csak természetéről állította azt egy csavargó, a ki az egy vásárló által letett pulykát tovább akarta emelni. Mikor észrevette, hogy a rendőrség figyelemmel kíséri elszelidítési munkálát, azonnal tovább állott, de elfogatott s az alkaptány nem hitte neki, hogy a pulyka vad lenne, s becsukatta.

* Városunk közkörházában a betegek nagy részét azon szerencsétlen leányok képezik, a kiknek számára ez a világ már oly szomorú sirbort, melyben öket élve is holtaknak tekintik. E szerencsétlen elzülött életű nők, a vallás köztetésében találnak nyomorult helyzetekben vigaszt, s a kórház előtt járó közönségnek méltán tűnt fel, hogy onnan, ezuttal zolozsmái hangok törnek fel. A zsolttárok a kórházi biztos szerete be számokra s az ő keresztényi intelmeli segítették vigaszhoz a szerencsétleneket.

* Vig szüreték voltak tegnap este a sesta-és szetakertekben. Igen kedélyes mulatság volt Kertész István pártuk alelnökével is.

* A gyümölcskiállítás folytonos élénk látogatottságnak örvend; különösen a női közönség részéről, kik nem győznek eléggé gyönyörködni a sokféle almák, körték és másféle gyümölcsfélékben. A kiállított fixiák folytonos bámulatnak tárgyai és az szerencse, hogy Badi Kálmán ur nincs mindig jelen és nem hallja meg saját megdicséretését. Igen érdekes tárgya a kiállításnak a Szabó Lajos ur által Yows név alatt kiállított burgonya, a mely főzve mint garnitúr igen jól veheti ki magát. A kiállításból a mely csak szombath délig marad nyitva, ismételve a legmelegebben ajánljuk a közönség figyelmébe.

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

Őszi alkony.

— Merengés. —

A sárguló fákról zörögve hull alá a hervadt falevel, A kietlen rónán szomoruan süvölt a hűvös őszi szél. Minden olyan pusztá, olyan sivár rideg mint az en kebelem, Melyből már oly régen kihalt elenyészett boldogság szerelem. Ezernyi csillagok fényesen ragyognak fenn a derült égen, Volt egykor nekem is ily fényes csillagom, volt — de nagyon régen; S ezt az egyet akkor nem adtam volna az égbolt ezreiért, Nem cseréltem volna a világnak minden aranya kincseért; Mert e fényes csillag a te szép szemedben ragyogott edesem, Onnet tündökölt rám oly szeűden, biztatón, ragyogva fényesen. És csillag, melyre szemem oly gyakran reménykedve nézett, elenyészett. Azóta oly setét szenvedő lelkemnek rideg eszszakája, S kebelem azóta végtelen fájdalom örökös hazája. Mikor még viruló rózsák illatoztak itt e körök helyén, Akkor boldog voltam, mert arczod rózsái mosolyogtak felém. A rózsákat régen elhervasztotta már az ősz hideg szele, S a te szép arczodnak gyönyörű rózsái a halál szedte le. Mikor a madárka vígan csicseregve dalolt a magasban,

S a lombok zugását együtt hallgattuk a virágos lugasban, Akkor még nem tudtam, hogy a földi élet öröme oly kevés, És nem tudtam azt sem, hogy mi a fájdalom bánaat és szenvedés? A lombok azóta lehulltak az agról elhervadva régen, És a zephir helyett az őszi szél süvölt végig a vidéken. Nem zeng a csalogány bánatos éneket a zöld bokrok között, Hiszen a madár is elhagyva e tájat szebb houba költözött Ó mily boldog voltam a mikor még veled jártunk itt a zöldben; Azóta sok történt; — elhagyál örökre, s lent piheusz a földben. Midőn elszakított tőlem szép angyalom a kegyetlen végzet, Azt hívem követni foglak nemsokára egy szebb houba téged; Mert hiszen mióta elhagyál engemet, ugy tengődöm csupán, És epedve vágyom az édes nyugalom — a csendes sir után.

Ó, hogy ha most látnál ily végtelen bánat, s szenvedés közt elve, A jövőtől semmit, biztatót, örömet, nem várva remélve, Ha tudnád, hogy milyen kétségbeeséssel küzd szerelmes híved, Tudom, hogy lelkemnek kínos gyötrelmeim megessze a szived. Ó csak nyugodj békén csendes sírod helyén, s álmodj szebb világról, Álmodjal szépeket, edes szerelemlől, békés boldogságról. Hogy ha van még élet ama szebb hazában ottan túl a siron, Gondolsz-e még néha szerelmes ifjadra, réam szép angyalom? Gondolsz-e néha rá, ki életénél is jobban szeretett?

S a ki most elhagyva zokog elenyészett boldogsága felett, Hogyha az őszi szél szomoruan süvölt végig a temetőn, Gondold én sóhajtok fájdalomtelt szívvél utánnad epedőn; És hogy ha szirmait hervadtan hullatja sirhantod virága; Gondold, így enyészett el boldogságomnak üdvöseli világa. Emlékezz néha rám, ki epedve vágyom hozzád — megpihenni, Oda a hol nincsen bánat és szenvedés, s nem fáj többé semmi.

Heyder Ödön.

Londoni szünidők.

A szünidők jó találmány, mondá Lord John Russell, s midőn a század munkája nagyon viharosnak tűnt föl előtte, onélegülten választá magának a mottót: „Hagyjatok nyugodni és — hálásnak lenni.” Így tesznek most a kabinet különféle atlaszai, lelkükből örülve, hogy a parlamenti kérdések nagy globusait legalább egyidőre felre toltathák. Az idős országnagy vén fákat ás ki parkjában; a többi minster vadkacsákat ló valahol a continensen. Az opositio vezetője karonfogva setin egyik államtitkárral, ki ellen gyakran kikélt a szóvitában; most majd együtt hajóznak a tengeren egy könnyű yachttal. A fehérhaju John Bright felnapokon át hever a zöld tölgyek alatt, s egy skót pisztráng patakban tartva hálóját, egész odaadással hódol ezen finom tudományra emelt sportnak. Minő egészen a dühösségig menő türelmetlenséggel dolgozták

át az utolsó heteket a szóka squirek az alsó házban! Egész csata volt, és még sem az, midőn elkezdődött az, mit itt e száraz földön „The Massacre of the Juncoets”-nek neveznek, azaz a leggyorsabb eldöntése minden hátra maradt ügynek. Csak tovább! a szünidő minden előtt!

Szünidő! Az igazság úgy is szűne'el teljes 85 napig. A kinek nagy póre van, kiveri fejből; de a ki aggodva várja valamely pör végét, melytől jölete vagy az ellenkező függ, az három kínos hónapon át számlálhatja a napokat, vagyis mintegy angol népies közmondás tartja, — tövises disznót választ párnául. — Ismerek egy komoly, ünnepeles ügyvédet, a ki tegnap még törvény tudományával mérgette magát, mint a hogy résztvevőn a nép mondja, s ma már skót öltönyben jött hozzám bucsuzni; mint skót legény barangolja be Skóciát.

Szünidő! A legmegrögzöttebb hidegvér is föleged, s a komort is gyönyör fogja el. Mert a legkeményebb idős angolban is, melyen elrejtve van valami sajtáságos — a gyermekből; s ismét fü lesz ha itt van azon idő, midőn üzleti teendők s mindennapi szokásait felre teheti. Igaz hogy mosolyt csal az idegen ajkaira, midőn ősz férfiakat hall egész tüzzel vitakozni a nap eseményeiről, azaz, hogy a Kent grófságbeli vagy a northumberlandi fiatalatság nyerte a cziquieten? vagy pedig, hogy a velschmeni vagy a cumberlandiak csolnaka érkezett e be előbb ezen es ezen a reggátán? 50 ujság-olvasó közül, egy olvassa el a vezérczikket, s talán szintén egy merült el a politcai hírek és stürngyők olvasásába; a többi 48 a sport híreket tanulmányozza, s megnézelte ha megzavarod benne. „Ha a tudatlanság áldás, minek nekünk francziául tanulni?” s a 9 heti szünidő boldog napjaiban egész komolyan veszik a logicát a jövő nemzedék tagjai.

A vasút mentén lakom, hol naponként 1283 vonat jár ide s tova, s azoknak nagy része tele van szünidő utazók, nyaralók és

* Révünk. Tórnapi temetéseken, meama nagy n. Pal haláláért. — szavait s ne melyben kö meghallgatt és több ki s a y. Cz n y i püspö gyászbeszed gyászszertar

A ta Tiszatudvalevőleg pedig igény kálja. Most tólaz Tiszat közt folyt bázánál fog Tisz szakszénne vele. Titk (Az ablakon) Szak Tít Szak Tisz coisé. Seg most meg k lesznek es Szak penzt ad. Tisz fejlől sem b penz! Titk sok penzzel jó szakszén Szak adnak rá. A náut levélbe Tisz Szak Tisz miniszter, ké Szak rül, nyolczna Titk számitani. Tisz nem kell be bol él. Add gondolt több Tisz hagyni. Titk nak a vita meg enne is Tisz Títk nálják meg tündöknek tó hól annyit asztalnál az naszködni. Tisz képviselők t Engyek a Egerszeri eb

fürdő vendé mely csupa oly emberek jukban jötte kende Paup egy nemet fiait. kik se pa. Lord ez áldotta, vagy jön — a vit tikkasztó le nem számos nen fashion kapadni. Azert ibolyák. kik kik vagyono tenciájuk tit ka. A london közl kerül zik ezen ke sen nagyon angolnál, es üzietről, ha nyire kövere Csar Schak „Kopas Ilyenkor esz területet va küldik a va Mas v olyanokat k semmiből, esvenkint s kossággal a három het a Thense ban marad Ferj-gözös Londonból nek a part családok t Lond szünidő az melyet me

nek. Temetése ma délután...

lelékről nem szabad hazaszáll...

nyozás. Egy szegény asszony szá...

nyúgi lap megjelenéséről tettünk...

fa vége. Mintegy három hóval...

nyka. Már tudniillik nem fajára...

közöri házában a betegek nagy...

üreték voltak tegnap este a...

moskiallítás tolytonos élénk lí...

ket a szöke squirek az alsó...

fürdő vendégekkel, és vadászokkal...

gyűlölettel, mint a londoni zsebmetsző...

legmezőgőzöttebb hidegvér...

komort is gyönyör fogja el...

entén lakom, hol naponként...

ide s tova, s azoknak nagy...

* Rövész Bálint kir. tanácsos és püspök...
Tiszta Kálmán, a magyar kormány elnöke...

A takarékos Tisza Kálmán.

Tisza Kálmán, a magyar kormány elnöke...

Tisza (élenken): Titkár, légy szíves a...

Titkár: Szívesen kegyelmes uram!

Titkár: Nevetséges! Gazdag lakomat...

Tisza: Ugy gondolod?

Titkár: Bizonyosan. A szerkesztőt...

Tisza: Nos, nos, hát a többi hat!

fürdő vendégekkel, és vadászokkal...

gyűlölettel, mint a londoni zsebmetsző...

legmezőgőzöttebb hidegvér...

komort is gyönyör fogja el...

entén lakom, hol naponként...

ide s tova, s azoknak nagy...

Szakácsnő: De kétféle levesnek...

Tisza: Françoise azt hiszi, hogy az...

Titkár: Azt akarja, hogy csémörleség...

Szakácsnő: Sültek...

Tisza: (ingerülten): Françoise, én...

Titkár: Ennek a leánynak nincsen...

Szakácsnő: Pudding...

Tisza: Nos, Françoise, te igazán...

Titkár: Engedje meg excellenziád...

Szakácsnő: Sovány leves lesz biz az.

Titkár: De egészséges. Leves után;

Tisza: De honnét szereztük?

Titkár: Nos a tegnapi kapott nyulat!

Tisza: (zavartan): Az igazat bevallva...

Titkár: Hogyan?

Tisza: A nyulat akzonnal a városba...

Titkár: Egyik párhívónknak?

Tisza: Ó nem! A piacra.

Titkár: Nos az nem tesz semmit.

Majd csak lövünk meg valamit. Françoise,

Szakácsnő: Még a tegnapi rizslevesből...

Tisza: Nem ette meg? (Meglégedetten):

Titkár: Két órák ebédelnék. Czitromléról...

Szakácsnő: (távozik, felre): Tisztelem...

Hazánk s a külföld.

— Furcsa amerikai párbaj. New Orleansban...

— Csakfőnök Lajos szép tehetségű fiatal...

— A budavári gyilkosság tárgyaiban az...

Törvényesség.

— Hus árak: megállapítva s bejelentve...

Közgazdaság.

— Hus árak: megállapítva s bejelentve...

— A szüret javában folyik kertjeinkben...

— Az 1885. évi orsz. kiállítás Debreceni...

Ford. Adrienne.

óta az összes utcákban, melyeken a hatlovas...

— Békésmegyében, a Wenckheimok házában...

— Dr. Hampel József volt nagyváradi...

— Mirza Shafyó. Elég a rózsának (des illata)...

— Uj zene. Uj német lapban a következő...

— Apró-cseprő. A kopaszág ellen. Egy parokás...

— Mirza Shafyó. Elég a rózsának (des illata)...

— Uj zene. Uj német lapban a következő...

— Apró-cseprő. A kopaszág ellen. Egy parokás...

— Mirza Shafyó. Elég a rózsának (des illata)...

— Uj zene. Uj német lapban a következő...

— Apró-cseprő. A kopaszág ellen. Egy parokás...

— Mirza Shafyó. Elég a rózsának (des illata)...

— Uj zene. Uj német lapban a következő...

— Apró-cseprő. A kopaszág ellen. Egy parokás...

— Mirza Shafyó. Elég a rózsának (des illata)...

— Uj zene. Uj német lapban a következő...

— Apró-cseprő. A kopaszág ellen. Egy parokás...

— Mirza Shafyó. Elég a rózsának (des illata)...

— Uj zene. Uj német lapban a következő...

— Apró-cseprő. A kopaszág ellen. Egy parokás...

— Mirza Shafyó. Elég a rózsának (des illata)...

— Uj zene. Uj német lapban a következő...

egy szeher tengeri (a szeher nagyságához képest)...

— Magyar-francia biztosi őrszervezet-társaság...

— Sertésvásár. Kőbánya, okt. 10. Az árak...

— Békésmegyében, a Wenckheimok házában...

— Dr. Hampel József volt nagyváradi...

— Mirza Shafyó. Elég a rózsának (des illata)...

— Uj zene. Uj német lapban a következő...

— Apró-cseprő. A kopaszág ellen. Egy parokás...

— Mirza Shafyó. Elég a rózsának (des illata)...

— Uj zene. Uj német lapban a következő...

— Apró-cseprő. A kopaszág ellen. Egy parokás...

— Mirza Shafyó. Elég a rózsának (des illata)...

— Uj zene. Uj német lapban a következő...

— Apró-cseprő. A kopaszág ellen. Egy parokás...

— Mirza Shafyó. Elég a rózsának (des illata)...

— Uj zene. Uj német lapban a következő...

— Apró-cseprő. A kopaszág ellen. Egy parokás...

— Mirza Shafyó. Elég a rózsának (des illata)...

— Uj zene. Uj német lapban a következő...

— Apró-cseprő. A kopaszág ellen. Egy parokás...

— Mirza Shafyó. Elég a rózsának (des illata)...

— Uj zene. Uj német lapban a következő...

— Apró-cseprő. A kopaszág ellen. Egy parokás...

